

26.03.2019

Фінансова нестабільність

22 березня 2019 р. в українському суспільно-політичному тижневику «Дзеркало тижня. Україна» вийшла стаття заступника директора Інституту економіки та прогнозування НАН України доктора економічних наук С. Корабліна, присвячена трьом системним кризам, які перенесла Україна за останні 20 років (у 1998–1999, 2008–2009 і 2014–2015 рр.) ([Національна академія наук України](#)).

С. Кораблін розглянув усталеність феномену «криза», причини відсутності фінансової стабільності України, недостатність правоохоронних заходів щодо корупції з метою економічного зростання, наслідки спаду виробництва та інші вагомі питання в цій проблематиці.

На першій сторінці Меморандуму про економічну та фінансову політику, підписаного Україною в жовтні 2008 року міститься знакове визначення причин кризи: кризу викликало падіння сировинних цін із одночасним скороченням попиту на ключовий експорт України (сталь). Ця сама думка повторюється й у грудневому звіті МВФ того самого року.

С. Кораблін зазначає: «У цього досить простого діагнозу дуже нетривіальний смисл: дотримання ледь не всіх ключових критеріїв і правил макрофінансової безпеки не забезпечило Україні не те що стабільного зростання, воно не вберегло її навіть від найглибшого економічного спаду. Якщо ж урахувати, що той супроводжувався погіршенням усіх фінансових показників, зв'язок між ними та нашими економічними проблемами постає в цілком новому світлі. Тому що, всупереч традиційному уявленню, що перші тягнуть за собою другі, хроніка останніх криз в Україні демонструє прямо протилежну залежність: саме падіння експортних цін і виручки експортерів, отже, і реального ВВП (!) вело до скорочення доходів бюджету та зростання його дефіциту, а не навпаки».

Автор підсумовує, що «за останні 20 років фатальною іскрою, через яку вибухали наші фінанси, виявлявся не обсяг державного споживання або високі податкові ставки, не вузька податкова база або розмір внутрішнього/зовнішнього боргу, не м'яка монетарна політика або висока інфляція, а падіння виробництва. Падіння, викликане його структурною вразливістю, сировинною спеціалізацією та погіршенням зовнішньої кон'юнктури, яка не залежить від малої української економіки, але відображає бізнес-цикли провідних світових економік, політику їхніх держав і підприємницьких еліт».

На разі, на думку автора, Україна опинилась в стані сировинної залежності, що цілком можна визначити як причину економічної нестабільності в державі. Україна потребує цільових механізмів та інструментів економічного зростання, розробка яких має стати центральним предметом дослідження вітчизняних економістів.

Докладніше – за посиланням: <https://bit.ly/2CYtcSx>.